

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-10>

УДК 330.3

ІНВЕСТИЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

INVESTMENT INSTRUMENTS AND STATE SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF CONSTRUCTION ENTERPRISES

Решітко Назар Іванович

аспірант,

Національний університет «Чернігівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-6257-7576>**Reshitko Nazar**

Chernihiv Polytechnic National University

Стаття присвячена дослідженню інвестиційних інструментів та державної підтримки розвитку будівельних підприємств України в умовах післявоєнної відбудови та масштабної реконструкції інфраструктури. Розкрито масштаби руйнувань економіки, дефіцит приватного капіталу, обмеженість банківського кредитування й іноземних інвестицій. Проаналізовано сучасні механізми стимулювання інвестицій: державно-приватне партнерство, державні гарантії та страхування воєнних ризиків, програму «інвестиційних нянь», індустриальні парки, міжнародну фінансову допомогу та донорські фонди. Обґрунтовано потребу комплексної інтеграції цих інструментів, удосконалення податкових стимулів і страхових механізмів для зниження ризиків інвесторів, відновлення кадрового потенціалу та активізації будівельного сектору як драйвера економічного зростання України.

Ключові слова: інвестиційні інструменти, державна підтримка, будівельні підприємства, післявоєнна відбудова, державно-приватне партнерство.

The article focuses on the study of investment instruments and forms of state support aimed at strengthening and developing construction enterprises in the context of Ukraine's post-war recovery. The relevance of the topic is determined by the unprecedented scale of destruction, the urgent need for rapid reconstruction of housing, transport, and social infrastructure, and the limited ability of the private sector to finance large-scale projects under high risks and uncertainty. The research goal is to identify and systematize practical tools that can mobilize financial resources, stimulate entrepreneurial activity, and transform the construction sector into a driver of sustainable economic growth during national recovery. The study applies analytical, statistical, and comparative methods, examining the structure and dynamics of investment flows, evaluating the efficiency of financial and institutional mechanisms, and assessing the regulatory environment that shapes the attractiveness and safety of investments. Structural and systemic analysis is used to reveal how different incentives interact and how risk reduction mechanisms influence the willingness of private capital to participate in long-term projects and infrastructure development. The results show that a combination of targeted state support, innovative financial tools, and risk mitigation measures can significantly improve access to capital, revive industrial capacities, and accelerate reconstruction. The findings emphasize the potential of integrated approaches that combine fiscal incentives, risk insurance, public-private partnerships, and favorable institutional conditions to rebuild confidence among domestic and foreign investors and encourage stable reinvestment. The practical value of the article lies in providing policymakers, financial institutions, and business leaders with actionable recommendations for designing effective state support strategies, creating a safer and more predictable investment climate, and fostering the rapid revival and modernization of the construction industry as a key engine of post-war economic development and long-term competitiveness.

Keywords: investment instruments, state support, construction enterprises, post-war reconstruction, public-private partnership.

Постановка проблеми. Повномасштабна війна призвела до безпрецедентних руйнувань економіки та інфраструктури України, знищивши сотні тисяч об'єктів житла, тран-

спорту та соціальної сфери. Будівельна галузь, яка має стати основою відновлення країни, опинилася в умовах глибокої кризи: втрачено кадри, зруйновано виробничі бази,

порушено логістику. Приватні інвестори уникають вкладень через високі ризики, а банківське кредитування майже відсутнє. Це створює потребу в активній державній підтримці та нових інвестиційних інструментах для забезпечення відбудови та розвитку будівельних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика інвестування у відбудову та підтримку будівельної галузі розглядається українськими й зарубіжними науковцями. С. П. Стеценко та ін. підкреслюють роль державної політики й механізмів державно-приватного партнерства для подолання криз. Л. О. Зглат-Лозинська вказує на домінування власних коштів підприємств та потребу бюджетного співфінансування й податкових стимулів. А. Є. Абдуллаєва акцентує на макростабільності, гарантіях і пільговому кредитуванні. Ю. Т. Боровик, Ю. Орловська й О. Кухтін наголошують на важливості субсидій, грантів та «зеленого» будівництва.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявні дослідження, бракує цілісної стратегії поєднання різних інвестиційних інструментів та форм державної підтримки для післявоєнного відродження будівельної галузі. Недостатньо опрацьовані механізми страхування воєнних ризиків, гарантії для інвесторів, відновлення кадрового потенціалу та врахування регіональних відмінностей.

Постановка завдання. Метою дослідження є визначення та систематизація інвестиційних інструментів і форм державної підтримки для розвитку будівельних підприємств

у післявоєнний період та формування рекомендацій щодо їх ефективного використання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Війна різко змінила структуру і обсяги інвестицій у реальний сектор економіки України, зокрема у будівництво. Державний та приватний сектори стикаються з величезним розривом між наявними ресурсами та потребами відбудови. За даними Держстату, у 2024 році загальний обсяг капітальних інвестицій в країні склав 534,4 млрд грн, що на 35% більше, ніж у 2023 році, але лише трохи перевищує рівень 2021 року. Структура джерел фінансування цих інвестицій свідчить про критичну залежність від внутрішніх ресурсів [9].

Для відбудови країни приватний капітал сам по собі виявився недостатнім – бізнес остерігається вкладати значні кошти через невизначеність та ризик повторного руйнування. У таких умовах держава відіграє ключову роль як каталізатор інвестиційних процесів. По-перше, уряд безпосередньо збільшує бюджетне фінансування капітальних видатків на відновлення інфраструктури та житла. У 2024 році за рахунок коштів державного бюджету було профінансовано близько 10,9% всіх капітальних інвестицій (58,2 млрд грн), а за рахунок місцевих бюджетів – ще 5,7% (30,7 млрд грн) [9]. Хоча сумарна частка бюджету (~16,6%) все ще невелика порівняно з власними коштами бізнесу, саме державні видатки спрямовуються на найбільш критичні проекти відбудови, які не можуть чекати приходу приватних інвесторів. По-друге, держава бере на себе координуючу та гарантійну функцію – запроваджує інструменти, що роблять

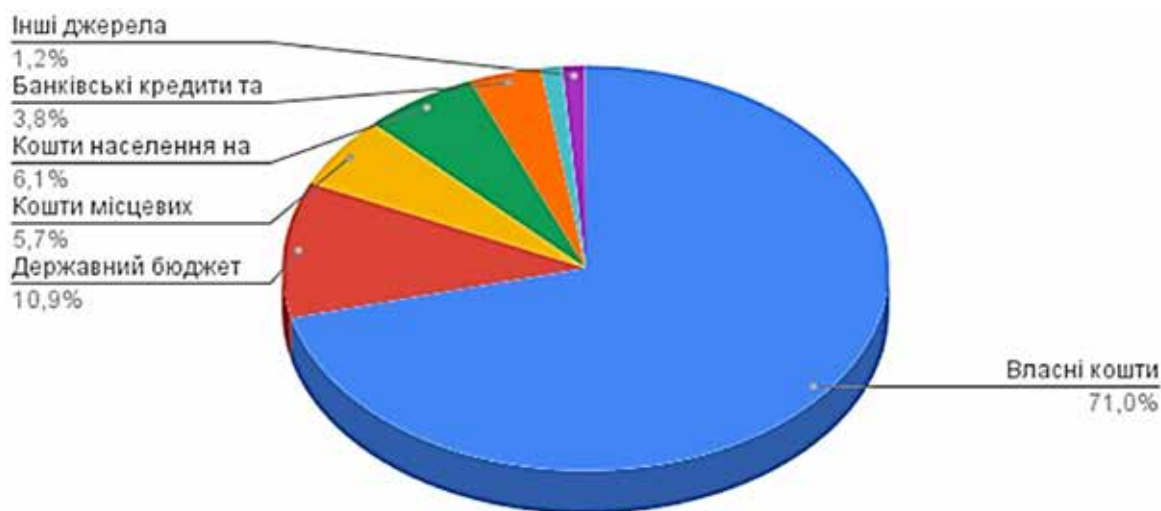


Рис. 1. Структура джерел фінансування у 2024 році

Джерело: власна розробка автора

інвестиції привабливішими і безпечнішими для приватного капіталу, а також залучає міжнародну фінансову допомогу.

Одним з центральних елементів стратегії відновлення є максимальне залучення приватних інвесторів до реалізації великих проєктів. Для цього Україна здійснила масштабну реформу законодавства у сфері державно-приватного партнерства (ДПП). У червні 2025 року набули чинності зміни до закону про ДПП, які встановили спеціальний режим для проєктів відбудови (чинний під час воєнного стану і 7 років після його завершення) [1]. Нова редакція закону суттєво розширила перелік сфер, доступних для державно-приватного партнерства – окрім традиційних інфраструктурних об'єктів, до ДПП тепер можуть залучатися проєкти у галузі охорони здоров'я, освіти, житлового будівництва, енергетики, транспорту, а також проєкти у сфері оборони [1]. Це сигналізує про готовність держави допускати приватний капітал навіть у ті сфери, які раніше вважалися суто державними, з метою якнайшвидшого відновлення країни. Одночасно спрощено бюрократичні процедури підготовки та запуску партнерських проєктів: для відносно невеликих проєктів (вартістю до ~5,5 млн євро) більше не вимагається детальне ТЕО, достатньо короткої концепції, що значно скорочує час підготовки. Великі проєкти також отримали прискорену процедуру розгляду – усунено низку довоєнних регуляторних бар'єрів, що раніше затягували тендери на місяці. Наприклад, у дорожньому господарстві спрощено виділення землі під будівництво доріг приватними партнерами (скасовано довготривалі процедури відведення та оренди землі) [1]. В цілому, оновлена система ДПП покликана зменшити адміністративні перешкоди для інвесторів і прискорити реалізацію проєктів відбудови за участі бізнесу.

З метою заохочення участі приватного капіталу держава ввела також низку гарантій та страховок у рамках партнерських проєктів. Закон про ДПП 2025 року містить положення про захист прав інвесторів, зокрема так званий режим «grandfathering law» (закріплення незмінності умов інвестування для проєкту, незалежно від можливих змін законодавства) та можливість розрахунків у іноземній валюті [1]. Особливо важливо, що вперше запроваджено державне страхування воєнних ризиків – на час воєнного стану приватному партнеру гарантується компенсація у разі зупинення платежів чи втрат, пов'язаних

з бойовими діями. Цей механізм покликаний зменшити побоювання інвесторів щодо потенційного поновлення бойових дій. Уряд також надає додаткові стимули інвесторам на рівні місцевого оподаткування – наприклад, звільнення від окремих місцевих податків для проєктів відбудови та інші преференції.

Крім законодавчих змін, створюється інституційна підтримка для ДПП: організовано Проєктний офіс підготовки партнерських проєктів при Агентстві з питань ДПП, який допомагає органам влади розробляти та структурувати проєкти для спільної реалізації з бізнесом. Це важливо, оскільки на місцях часто не вистачає кваліфікованих кадрів для якісної підготовки великої кількості проєктів, а потреби відбудови вимагають швидких дій [1].

Окрім ДПП, уряд України реалізує спеціальні програми підтримки інвесторів, надаючи їм прямі стимули. Найвідомішою з них є програма підтримки великих інвестпроєктів, відома як закон про «інвестиційних нянь». Йдеться про Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проєктів зі значними інвестиціями» (№ 1116-IX). Цей механізм передбачає, що для стратегічних проєктів із значним обсягом інвестицій (пори́г було знижено до 12 млн. євро) держава може надати інвестору пакет підтримки в еквіваленті до 30% від вартості проєкту [7]. Така підтримка включає, зокрема: звільнення від сплати окремих податків і мит, надання земельної ділянки під проєкт із підведеною інфраструктурою, забезпечення за рахунок держави під'їзних шляхів, комунікацій тощо, а також закріплення стабільних умов (незмінність регуляторних вимог для проєкту на визначений період). У 2023 році закон було вдосконалено – спрощено вимоги до заявників, розширено можливі форми державної підтримки та підвищено привабливість умов для інвесторів [5]. Ця програма орієнтована на залучення масштабних інвестицій у пріоритетні для економіки сфери – переробну промисловість, логістику, туризм, інфраструктуру, та може стати важливим інструментом і для будівельного сектору (особливо в частині виробництва будматеріалів та реалізації великих девелоперських проєктів).

Ще одним інвестиційним інструментом, запровадженим до війни і актуальним після її завершення, є режим індустріальних парків. Для резидентів зареєстрованих індустріальних парків держава пропонує ряд стимулів: компенсацію відсоткових ставок за кредитами, які залучаються на розвиток виробництва в

парку; надання безповоротного фінансування на створення інженерно-транспортної інфраструктури парку; податкові пільги, зокрема звільнення на 10 років від податку на прибуток (за умови реінвестування коштів), звільнення від імпортного мита та ПДВ на ввезення устаткування для потреб парку; пільгові ставки земельного податку тощо [8]. На 2023 рік в Україні було створено десятки індустриальних парків, у тому числі з фокусом на виробництво будівельних матеріалів, модульного житла, металоконструкцій тощо. Хоча ця програма орієнтована переважно на промисловість, її реалізація опосередковано підтримує будівельну галузь – шляхом розвитку місцевого виробництва матеріалів, зниження їх собівартості та забезпечення зайнятості для будівельників на суміжних виробництвах. Після війни індустриальні парки можуть стати точками зростання для регіонів, залучаючи інвесторів у відбудову і водночас користуючись державними стимулами.

Високий рівень воєнних ризиків – одна з головних перепон для вкладників. Усвідомлюючи це, уряд України у 2022–2023 рр. започаткував механізми, покликані захистити інвесторів від ризику воєнних збитків. Створено новий орган – Агентство страхування воєнних ризиків, через який запроваджено національну систему страхування воєнних ризиків для інвестиційних проектів [7]. Ця система забезпечує страхове покриття для бізнесу на випадок прямих збитків від бойових дій або форс-мажорів воєнного характеру. Фактично держава бере на себе частину страхових гарантій, що дозволяє інвесторам почуватися впевненіше. Подібні рішення свого часу застосовувалися у інших країнах, що відбудовувалися після конфліктів – зокрема, у Іраку та Афганістані страхові фонди за підтримки міжнародних фінансових організацій допомагали знизити ризики для компаній, які брали участь у відбудові [6]. Українська модель спирається як на державні гарантії, так і на співпрацю з Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC) та багатосторонніми агенціями (наприклад, MIGA при Світовому банку), що спеціалізуються на страхуванні політичних ризиків. Налагодження повноцінної роботи системи страхування воєнних ризиків є пріоритетом 2024–2025 років, і очікується, що вона стане важливим фактором відновлення довіри інвесторів до українських проектів.

Крім страхування, уряд розширює практику надання державних гарантій на кредити та інвестиції. Протягом 2022–2023 років затвер-

джено кілька програм, за якими держава гарантує до 80% суми кредитів, що надаються комерційними банками підприємствам на відновлення діяльності. Такий розподіл ризиків стимулює банки кредитувати будівельні компанії навіть за високої невизначеності. Також Україна тісно співпрацює з Світовим банком та Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) щодо механізмів спільного гарантування інвестиційних проектів: наприклад, у 2023р. погоджено програми, за якими Світовий банк надає часткові гарантії за суверенними облігаціями України, а ЄБРР – за кредитними лініями українським підприємствам, що працюють у сфері інфраструктури. Усі ці заходи покликані зменшити фінансові ризики для інвесторів і зробити проекти відбудови більш «банківськими», тобто прийнятними для фінансування.

Післявоєнна відбудова України стала спільною справою світової спільноти. Поряд із внутрішніми ресурсами, ключовим джерелом інвестицій є міжнародні донори та фінансові інституції. Український уряд ще в 2022 р. розробив Національний план відновлення і представив його на конференції в Лугано (липень 2022), де заручився підтримкою партнерів щодо фінансування цього плану. Для координації іноземних інвестицій створена онлайн-платформа «Advantage Ukraine», що містить каталог понад 500 інвестиційних проектів у різних галузях і пропонує потенційним інвесторам інформацію та супровід щодо вкладень в українську економіку. Цей інструмент покликаний спростити комунікацію між Україною та інвесторами та підвищити прозорість пропозицій.

На рівні міждержавного співробітництва запроваджено декілька великих ініціатив. Європейський Союз у 2023 р. анонсував створення спеціального фонду – Ukraine Facility, що розрахований на підтримку України в 2024–2027 роках. Він включає як гранти, так і позики під гарантії ЄС, а також механізми співфінансування проектів з метою зниження інвестиційних ризиків та стимулювання участі приватного сектору у відбудові. Доповнює його фонд EU4Ukraine під управлінням ЄІБ, який акумулює внески окремих європейських країн для гарантування інфраструктурних проектів [4]. Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) уже надає Україні пільгові кредити та гарантії в межах програми EU Recovery Programme, зокрема у 2023 р. виділено 55 млн євро на відновлення лікарень, шкіл та комунальних послуг під гарантії бюджету ЄС.

Світовий банк оцінив обсяги потреб і створив декілька трастових фондів для фінансування термінових відновлювальних робіт, надає Україні екстрені позики та гарантії під випуск облігацій [1]. ЄБРР мобілізував ресурси для підтримки українського бізнесу і інфраструктури (у 2022–2023 рр. зобов'язався інвестувати близько €3 млрд), з фокусом на енергетиці, транспорті та підтримці муніципалітетів. Також активно залучаються кошти урядів союзників: наприклад, США у 2023 р. оголосили про створення Фонду США-Україна з відбудови (Reconstruction Investment Fund) для стимулювання приватних інвестицій у довгострокові проекти відбудови [10]. Таким чином, міжнародні партнери забезпечують значну частину фінансових ресурсів для відновлення – через прямі гранти, позики, кредитні гарантії та інвестиційні фонди.

Важливо підкреслити, що зовнішнє фінансування доповнює, але не замінює внутрішні зусилля. Міжнародні кошти часто цільові та спрямовані на великі інфраструктурні проекти, тоді як завдання держави – створити умови для ефективного використання цих коштів і стимулювати паралельно розвиток місцевого бізнесу. В цьому напрямі український уряд впроваджує сучасні механізми управління відновленням. Зокрема, розпочато реформу системи управління публічними інвестиціями: формується єдина цифрова платформа «єПлан» (DREAM), де централізовано збирається «портфель» проектів відбудови, їх пріоритизація та моніторинг реалізації. Ця система підвищує прозорість відбору проектів та дозволяє донорам і громадськості відслідковувати прогрес. Одночасно спрощуються регуляторні процедури у будівництві: запроваджується принцип «єдиного вікна» для отримання дозволів, оцифровуються всі дозвольні сервіси, оновлюються будівельні норми з урахуванням європейських стандартів. Експерти відзначають, що застаріле і громіздке регуляторне поле було досі одним з головних бар'єрів для розвитку галузі [2]. Так, процес видачі містобудівних умов та обмежень (МУО) роками залишався джерелом корупції і затримок. Наразі уряд спільно з парламентом реалізує реформу містобудування: ухвалено Закон № 5877 (2023 р.), що вводить електронну систему нагляду у будівництві, ліквідує надлишкові дозволи та підсилює відповідальність за порушення. Перехід громад на сучасне просторове планування (замість застарілих генеральних планів радянського

зразка) перенесено на 2028 рік, але його необхідність є беззаперечною. Лише створивши прозорі правила гри – ринкове ціноутворення, електронні послуги, зрозумілу процедуру виділення землі – можна розраховувати на масовий прихід іноземних будівельних компаній та інвесторів, наголошують фахівці. Таким чином, дерегуляція і боротьба з корупцією в будівництві є невід'ємною складовою державної підтримки галузі.

Розвиток будівельних підприємств після війни залежить не лише від пропозиції інвестицій, але й від наявності платоспроможного попиту на будівельні роботи і матеріали. Тому держава реалізує програми, що підтримують кінцевих споживачів будівельної продукції – населення та громади – тим самим опосередковано підтримуючи і будівельні компанії. Наприклад, з жовтня 2022 року запрацювала програма «Оселя», яка надає громадянам пільгові іпотечні кредити під 3% на купівлю житла. Спочатку нею могли скористатися військовослужбовці, рятувальники, педагоги та науковці, а з 2023 р. – також внутрішньо переміщені особи та ветерани. Станом на початок 2025 року видано тисячі таких кредитів, що дозволило багатьом сім'ям придбати нове житло, стимулюючи будівництво житлових комплексів. Ще одна важлива ініціатива – програма «Відновлення», запущена у 2023 році через портал "Дія". Вона передбачає надання грантів або ваучерів власникам житла, пошкодженого війною, для його ремонту чи придбання нового житла. За перший рік дії програми (станом на середину 2025 р.) понад 100 тисяч постраждалих родин отримали кошти чи сертифікати на відбудову житла. Це не лише допомагає людям, але й генерує значний обсяг підрядів для будівельних бригад (ремонт дахів, вікон, відновлення будинків). Окрім цього, уряд спільно з донорами фінансує встановлення модульного житла для тимчасового розміщення людей, які втратили домівки, а також програми реконструкції соціального житла і гуртожитків для ВПО. Державні замовлення на будівництво (житла для військових та переселенців, відбудова зруйнованих шкіл, лікарень) також слугують потужним інструментом підтримки галузі – у 2022–2023 рр. на рівні центрального бюджету та місцевих громад було ініційовано сотні проектів такого типу [3]. Хоча реалізація багатьох з них стикається з проблемами (дефіцит кваліфікованих кадрів, складнощі проектування під обстрілами тощо – наприклад, із 7,7 млрд грн, виділених у 2024 р.

на 199 проектів відбудови, до липня 2024 р. було повністю завершено лише 10 проектів), ці програми будуть лише нарощуватися з покращенням безпекової ситуації. Уряд планує після війни реалізувати масштабні державні будівельні проекти: відновлення житла для сотень тисяч сімей, модернізація доріг і залізниць, відбудова міст, що постраждали від окупації, за принципом «build back better» (відбудувати краще, ніж було). Всі ці проекти забезпечать стабільний портфель замовлень для вітчизняних будівельних підприємств на багато років вперед.

Висновки. Післявоєнне відновлення будівельної галузі неможливе без активної участі держави у стимулюванні інвестицій та зни-

женні ризиків для бізнесу. Ефективне поєднання державно-приватного партнерства, державних гарантій, страхування воєнних ризиків, податкових стимулів і програм підтримки великих інвестпроектів здатне відновити довіру приватного капіталу та залучити міжнародних інвесторів. Важливим є розвиток індустріальних парків, розширення доступу до кредитування та формування передбачуваного регуляторного середовища. Необхідно приділити увагу відновленню кадрового потенціалу й регіональній специфіці відбудови. Реалізація інтегрованої інвестиційної політики прискорить модернізацію галузі та зміцнить її роль як рушія економічного зростання України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Kinstellar. Challenges and opportunities: rebuilding Ukraine's post-war infrastructure. 2025. URL: <https://www.kinstellar.com/news-and-insights/detail/3588/challenges-and-opportunities-rebuilding-ukraines-post-war-infrastructure>
2. NV.ua. Будівництво як драйвер економіки: як Україна може збільшити частку галузі у ВВП до 10%. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/vvp-ukrajini-2025-yak-vplivaye-budivnictvo-perevagi-i-vikliki-eksperti-na-we-build-ukraine-50510725.html>
3. Стеценко С. П., та ін. Роль державної політики у підтримці сталого розвитку будівництва: макроекономічні підходи та фінансові інструменти. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2(53). С. 15–22.
4. Згалат-Лозинська Л. О., та ін. Фінансово-кредитні інструменти як ключовий чинник розвитку інвестиційної діяльності у будівництві. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 70. С. 45–52.
5. Абдуллаєва А. Є., та ін. Перспективи інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 72. С. 33–41.
6. Покровська Н. М., Журке А. С. Адаптація бізнес-процесів підприємств будівельної галузі в умовах зростаючих оборонних потреб держави. *Бізнес, інновації, менеджмент : матеріали конф.* 2025. С. 112–118.
7. PwC Ukraine. Exploring reconstruction investment opportunities in Ukraine: A strategic approach for investors. URL: <https://www.pwc.com/ua/en/publications/2025/exploring-reconstruction-investment-opportunities-ukraine.html>
8. LCF Law Group. Інвестування в Україну: огляд ключових інструментів. URL: <http://lcf.ua/thought-leadership/corporate/investuvannya-v-ukrayinu-oglyad-klyuchovih-instrumentiv-i-mirkuvan/>
9. Skilky-skilky.info. У 2024 році обсяг капітальних інвестицій зріс на 35%. URL: <https://skilky-skilky.info/u-2024-rotsi-obsiah-kapitalnykh-investytsiy-zris-na-35/>
10. Ts2.tech. Reconstruction of Ukraine: Plans, Progress, and Outlook (Mid-2025). URL: <https://ts2.space/en/reconstruction-of-ukraine-plans-progress-and-outlook-mid-2025/>

REFERENCES:

1. Kinstellar. (2025). Challenges and opportunities: Rebuilding Ukraine's post-war infrastructure. Retrieved from <https://www.kinstellar.com/news-and-insights/detail/3588/challenges-and-opportunities-rebuilding-ukraines-post-war-infrastructure>
2. NV.ua. (2023, May 5). Budivnytstvo yak draiver ekonomiky: yak Ukraina mozhe zbilshyty chastku haluzi u VVP do 10% [Construction as an economic driver: How Ukraine can increase the sector's share in GDP to 10%]. Retrieved from <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/vvp-ukrajini-2025-yak-vplivaye-budivnictvo-perevagi-i-vikliki-eksperti-na-we-build-ukraine-50510725.html>
3. Stetsenko, S. P., & others. (2025). Rol derzhavnoi polityky u pidtrymtsi staloho rozvytku budivnytstva: makroekonomichni pidkhody ta finansovi instrumenty [The role of state policy in supporting sustainable development of construction: Macroeconomic approaches and financial instruments]. *Stalyi rozvytok ekonomiky* [Sustainable Economic Development], 2(53), 15–22.

4. Zhalat-Lozynska, L. O., & others. (2024). Finansovo-kredytni instrumenty yak kliuchovyi chynnyk rozvytku investytsiinoi diialnosti u budivnytstvi [Financial and credit instruments as a key factor in developing investment activity in construction]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and Society], 70, 45–52.
5. Abdullaeva, A. Ye., & others. (2025). Perspektyvy investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy v umovakh voiennoho stanu ta pisliavoiennoho vidnovlennia [Prospects for Ukraine's investment attractiveness under martial law and post-war recovery]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and Society], 72, 33–41.
6. Pokrovska, N. M., & Zhurke, A. S. (2025). Adaptatsiia biznes-protsesiv pidpriemstv budivelnoi haluzi v umovakh zrostaiuchykh oboronnykh potreb derzhavy [Adaptation of business processes of construction enterprises under increasing defense needs]. In *Biznes, innovatsii, menedzhment: Materialy konferentsii* [Business, Innovation, Management: Conference proceedings] (pp. 112–118).
7. PwC Ukraine. (2025, May 21). Exploring reconstruction investment opportunities in Ukraine: A strategic approach for investors. Retrieved from <https://www.pwc.com/ua/en/publications/2025/exploring-reconstruction-investment-opportunities-ukraine.html>
8. LCF Law Group. (2023, August 7). Investuvannia v Ukrainu: ohliad kliuchovykh instrumentiv [Investing in Ukraine: Overview of key instruments]. Retrieved from <http://lcf.ua/thought-leadership/corporate/investuvannya-v-ukrayinu-oglyad-klyuchovih-instrumentiv-i-mirkuvan/>
9. Skilky-skilky.info. (2025, March 18). U 2024 rotsi obsiah kapitalnykh investytsii zris na 35% [In 2024 the volume of capital investments increased by 35%]. Retrieved from <https://skilky-skilky.info/u-2024-rotsi-obsiah-kapitalnykh-investytsiy-zris-na-35/>
10. Ts2.tech. (2025). Reconstruction of Ukraine: Plans, progress, and outlook (Mid-2025). Retrieved from <https://ts2.space/en/reconstruction-of-ukraine-plans-progress-and-outlook-mid-2025/>